Venäjän hyökkäyksen välilliset ja suorat vaikutuksia Suomen talouteen

Lausunto

Sakari Lähdemäki

Taustaa

- Suuri epävarmuus sodan lopputulemista
- Oletettu, että sota ei laajene muihin maihin mutta pakotteet jäävät suurelta osin pitkäksi aikaa voimaan
- Sota vaikuttaa Suomen talouteen
  - Suorasti: Venäjän ja Suomen välinne kauppa
  - Epäsuorasti: muiden maiden kautta, inflaatio, epävarmuuden kasvu, jne

Labore

Suorat vaikutukset

- Venäjän kaupan tyrehtyminen
  - Vienti karkeasti 5 % ja tuonti 10 %
  - Ruplan heikkeneminen
  - Maksuliikenteen hankaloituminen
  - Mainehaitta
  - Vienti- ja tuontipakotteet

- Vienti:
  - Investointitavarat (karkeasti 30 %)
  - Valmistetut tavarat (karkeasti 50 %)
- Tuonti:
  - Energia ~ 60 % (öljy, kaasu, sähkö, puu)
  - Metallit ~ 17 % (nikkeli 13 %)
  - Kemiantuotteita ~ 10 %

- Vaikutukset koskevat teollisuutta, erityisesti:
  - Kemianteollisuus
  - Metallien jalostus
  - Metallituotteiden valmistus
  - Paperiteollisuus
  - Koneiden ja laiteiden valmistus

- Vaikutukset palveluiden kautta vähäisemmät:
  - Matkailu
  - Kuljetus
  - Muut liike-elämän palvelut
  - Tietojenkäsittelypalvelut

Labore

Epäsuorat vaikutukset

- Venäjän kauppa tyrehtyy myös muiden länsimaiden kanssa
- Suomen ulkomaankauppa:
  - Suurin osa (2/3) muiden länsimaiden kanssa
  - Hidastaa talouskasvua Suomessa
- Sota kiihdyttää jo ennestään nopeaa inflaatiota
  - Tietyt raaka-aineet ja välituotteet kallistuvat paljon -> tietyillä yrityksille kannattavuus kärsii
- EKP joutunee reakoimaan inflaatioon nopeammin
  - Nollakorkoregiimi päättyy

- Valtiontalouden pitkään jatkunut krooninen alijäämä
  - Pitäisi tasapainottaa
- Valtiontalouden tasapainottaminen hankaloituu
- Menojen ja velan kasvu:
  - Perustellut korotukset puolustusmenoihin
  - Pakolaisuudesta aiheutuvat lisämenot
  - Koronakriisi kustannustuet 5 ja 6
  - Maaseudulle suunnattu tukipaketti
  - (T&k-menojen nosto)
- Oletettavissa koronnostoja
  - Velka ei enää yhtä halpaa tulevaisuudessa

Labore

Yhteenveto

- Suorat vaikutukset: kaupankäynnin tyrehtyminen Venäjän kanssa
  - Vaikutus voimakkain tänä vuonna
- Epäsuorat vaikutukset eivät yhtä voimakkaita mutta vaikutus pitkäkestoista
- Hidastavat kasvua selvästi tänä vuonna ja jonkin verran seuraavina vuosina
  - Talous jatkaa kuitenkin kasvussa
- Koronapandemian jäljiltä heikompi valtiontalous - heti uusi kriisi
  - Uusi kriisi lisää menoja
  - Valtiontalouden tasapainottaminen

Labore

TYÖN JA TALOUDEN TUTKIMUS
Labore
EST 1971